

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 22 mars 1899, kl. 4 e. m.

Första Kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2, i anledning af väckt fråga om ordnande af bostadsförhållandena för en del af rikets fiskeribefolkning.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 11 maj 1896 anhållit, att Kongl. Maj:t måtte låta verkställa och till Riksdagens kännedom meddela utredning angående fiskeribefolkningens i Göteborg och Bohus län nuvarande bostadsförhållanden, hafva komiterade, som Kongl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län enligt nådigt bemyndigande utsett, i ämnet verkställt utredning och afgifvit utlåtande. Af dessa handlingar, som blifvit till trycket befordrade och bland Riksdagens ledamöter utdelade, inhemtas, att å länets 131 fiskelägen bodde 26,924 invånare samt funnos 5,609 hus och 1,986 sjöbodas, af hvilka stodo:

	hus	sjöbodas
å egen grund	1,453	430
» ofri grund, tillhörig kronan	726	251
» » » , » Hvitfeltiska stipendieinrättningen...	1,197	630
» » » , » enskild, med inteckningsrätt	317	128
» » » , » » utan »	1,916	547
	<u>summa 5,609</u>	<u>1,986;</u>

samt att inom dessa fiskelägen fastighetstaxeringsvärdet utgjorde 5,751,000 kronor och inkomsten af kapital och arbete 2,748,635 kronor.

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 2 Häft. (N:o 2.) 1

Och hafva komiterade föreslagit:

att i fiskeläge å kronojord vid saltsjön, der jorden kunde afhändas kronan, måtte på statens bekostnad verkställas tomtindelning och reglering af redan bebygdt område och lämpligt utrymme derutöver, och att derefter dels bebyggda tomter måtte hembjudas innehafvarne till inlösen för ett efter förhållandena å platsen lämpadt pris och dels obebyggda tomter, i mån af efterfrågan, försäljas för bebyggande, allt i den ordning, som för hvarje fiskeläge blefve stadgad;

att, till gagn för de å Kongl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningens hemman befintliga fiskelägen, lagen angående hvad till fast egendom är att hänföra den 24 maj 1895 måtte ändras så, att såsom fast egendom jemväl finge anses: byggnad å ofri tomt i köping, så ock i fiskeläge eller annat ställe med större sammanträngd befolkning å landet, der sådan tomtindelning, som omförmäldes i 9 § af kongl. förordningen angående lagfart å fång till fast egendom den 16 juni 1875, funnes, derest med byggnaden vore förenad sådan rätt till tomten, att den ej finge af egaren återtagas utan att lösen för byggnaden gäfves;

att staten beviljade anslag för att efter ansökan till sådant inom Göteborgs och Bohus län å enskild jordegares grund beläget fiskeläge, som utgjorde antingen egen kommun eller eljest ett i afseende å dess ordnings- och hushållsangelägenheter särskildt samhälle, lemna billig försträckning för att dermed inköpa dervarande tomter, som antingen af fiskare, hvilkas hus vore belägna å ofri grund, innehades eller kunde vara lämpliga att i mån af efterfrågan till fiskare för bebyggande försäljas; hvarvid såsom vilkor för lånet borde stadgas, dels att detsamma skulle återbetalas genom amortering under viss längre tid, dels att fiskare skulle ega att tillösa sig af dem nyttjade och på berörda sätt inköpta tomter för hvad fiskeläget erlagt för dem, dels att priset för de inköpta tomter, som för bebyggande försåldes till fiskare, ej finge öfverstiga hvad de kostat fiskeläget, och dels att, derest nyssnämnda bestämmelser öfverskredes, statslånet ansåges till betalning förfallet;

att anslag måtte af staten beviljas för att till sådan vid saltsjön i Göteborgs och Bohus län boende fiskare, hvilkens hus vore belägna å ofri, enskild jordegare tillhörig grund och som visat såväl att hinder mött för honom att för skäligt pris inköpa grunden till husen som att han till annan tomt i samma fiskeläge eller å annan lämplig plats i skärgården förvärfvat antingen eganderätt eller sådan rätt, som om upplåtelse af skärgårdstomter å Kongl. och Hvitfeldtska stipendieinrättningens fastigheter funnes stadgad, samt derstädes påbörjat husens uppförande, lemna bidrag till husflyttningen med två tredjedelar af den

enligt behörig tjänstemans uppskattning därför utgående kostnad, dock icke i något fall med högre belopp än 200 kronor;

att, sedan byggnadsstadgan för rikets städer i behörig ordning förklarats skola i tillämpliga delar gälla för ett fiskeläge vid saltsjön och efter undersökning befunnits, att befolkningen derstädes icke förmodade anskaffa medel för uppgörande af byggnadsplan eller för inlösen af mark till gator och torg, möjlighet måtte beredas fiskeläget att dertill af statsmedel erhålla anslag eller för någon tid räntefritt lån; samt

att kongl. förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 måtte sålunda ändras, att på de ställen å landet, för hvilka byggnadsstadgan för rikets städer i tillämpliga delar gälde, till torg och gata behöflig mark kunde exproprieras.

I ett den 5 april 1898 afgifvet underdånigt utlåtande har Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet, som ansett det icke böra i lagen inrymmas rätt för fiskarena att till deras behof af tomtplatser anlita expropriationsförfarandet, hvilket deremot kunde lämpligen förordas för tillgodoseendet af fiskelägenas allmänna behof af mark till torg, gata eller dylika för gemensamt begagnande afsedda platser, instämt uti samtliga till frågans lösning afgifna förslag.

Med anledning af den sålunda verkställda undersökningen hafva vid innevarande riksdag inom Andra Kammaren väckts två motioner. Herr *J. E. Nordin* i Sättna har i motionen n:o 66, i hvars syfte herrar *E. Eriksson* och *Henric Öhngren* instämt, anført:

»Sedan en utredning af fiskeribefolkningens bostadsförhållanden inom Göteborgs och Bohus län blifvit verkställd, torde tiden vara inne, att samma åtgärd vidtages äfven vid Östersjökusten, speciellt Norrland.

Mången torde visserligen föreställa sig, att det är endast på vestkusten, som vi hafva någon egentlig fiskeribefolkning, och att det är endast der fisket är af större betydelse; men så är dock ej förhållandet.

Af statistiska uppgifter inhemtas, att afkastningen af fiskerierna vid Östersjökusten — Norrland inräknadt — hittills i allmänhet varit betydligt större än af fiskerierna i Bohuslän, och att antalet personer, som hufvudsakligen lifnära sig af fiske, är äfven här betydligt större än i nämnda län. Här af följer, att en utredning i förut nämnt syfte är fullkomligt lika behöflig i den öfriga delen af vårt land som i Bohuslän.

Rörande under hvilka vilkor hafs- och skärgårdsfisket bedrifves inom Norrland får jag, dels på grund af egna iakttagelser och dels med stöd af de uppgifter om fisket, som under en följd af år genom

landstingets och hushållningssällskapets försorg insamlats inom Vester-norrlands län, bland annat anföras följande:

Den egentliga fiskeribefolkningen inom nämnda län uppskattades år 1897 till 2,399 personer, och utom dess uppgifvas 775 personer hafva idkat fisket dels såsom binäring och dels till husbehof. Bruttoinkomsten af fisket uppgick till kronor 308,495, och häraf kommer på strömmingsfisket den största delen, eller kronor 264,060. Anmärkas bör, att värdet af fångsterna beräknas efter det pris, varan i första hand betingar. Af dessa siffror kan man göra sig en föreställning om såväl det betydliga fångstvärdet för hela Östersjökusten som det stora antalet personer, hvilka hafva sitt lifsuppehälle af fisket. Men denna till tusentals familjer uppgående befolkning, som har fisket till sitt lefvebröd, är nästan öfverallt beroende af jordegarnes godtycke angående bostads- och fiskerätt, och jordegarna hafva sålunda faktiskt rätt att, om de ansåge det för sig vara ekonomiskt fördelaktigt, nästan totalt förhindra allt idkande af hafs-fiske af andra än dem sjelfva. När därför fisket på en plats varit mera gifvande några år, så höjas ej sällan arrendeafgifterna, tills ingen gerna vill fortsätta att drifva fisket der; hvarefter de åter sänkas och så vidare i oafbruten följd. Vanligtvis upplätas rättigheterna endast på ett år i sänder, hvilket gifvetvis vållar en stor osäkerhet för fiskaren och i sin mån verkar skadligt på hela fiskerinäringen samt förlamar all verkan af andra åtgärder till dess upphjelpande.

Något så kalladt fritt strömmingsfiske vid annans strand, i enlighet med hvad i § 3 i gällande lag om rätt till fiske är stadgadt, lär, märkligt nog, icke i någon nämnvärd grad förekomma inom Norrland; men af dem, som arrendera fiske- och bostadsrättigheter, idkas mycket fiske å utanför kusten belägna undervattensgrund, som gifvetvis till intet hemman höra. Arrendeafgifterna äro mycket olika å såväl skilda platser som äfven å samma plats; ty lägenheterna eller »bodarna» äro vanligen delade mellan jordegarna, och därför händer det ej sällan, att när den ene fordrar t. ex. 20 kronor i årligt arrende, så kan en annan fordra 50 à 60 kronor för dylika rättigheter. När dessutom jordegarna drifva fiske å platsen och då för sin räkning förbehålla sig de bästa platserna samt ej sällan föreskrifva, hvilken redskap fiskaren får nyttja, på det ej någon för jordegarens fiske förment skadlig sådan skall användas, så kan man häraf finna, under hvilka vilkor fiskeribefolkningen har att lifnära sig. Det är också fara värdt, att, om ingen ändring häruti sker, alla driftigare och arbetsdugliga personer öfvergifva detta

yrke; också utgöres fiskeripersonalen i vissa hamnar numera hufvudsakligen af mycket åldriga personer och barn.

En stor nationalförlust, och långt större än hvad siffrorna för fångstvårdet angifva, blefve det dock, om hafsfisket t. ex. inom Norrland skulle till sist inskränkas att idkas endast af dem, som ega i mantal satt jord; ty tillgången på ett både sundt och billigt födoämne blefve då obetydlig, och detta är en fråga, som i betraktande af den hastiga folkmängdsökningen inom kort får en allt större betydelse.

För att verksamt förbättra fiskeribefolkningens ställning och derjemte äfven upphjelpa fiskerinäringen i dess helhet, finnes därför, enligt min uppfattning, endast den utvägen, att staten ingriper och, på sätt som efter verkställd utredning lämpligast synes, vidtager sådana åtgärder, att ofvan påpekade olägenheter kunde, om icke alldeles upphöra, åtminstone till väsentlig del minskas. Härtill kommer, att det är af stor betydelse, om vi inom vårt land alltid få påräkna att med lätthet kunna rekrytera såväl vår handels- som krigsflotta med sjövant folk.

* På grund af det anförda får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville på lämpligt sätt låta verkställa en utredning af fiskeribefolkningens vid Östersjökusten och speciellt Norrland bostadsförhållanden, samt derefter för Riksdagen framlägga förslag till ordnande af dessa bostadsförhållanden på ett för den fiskeriidkande befolkningen mera betryggande sätt.»

Den andra motionen, n:o 222 af herr *A. Olsson* i Visby, har denna lydelse:

»Af »Handlingar rörande utredning angående fiskeribefolkningens i Göteborgs och Bohus län bostadsförhållanden» finner man, att fiskeribefolkningen i nämnda län har osäkra bostadsförhållanden, att å de större fiskelägena byggnadstomterna blifvit högt uppdrifna i pris och att tomtegarne funnit sig kunna skärpa sina fordringar på tomtafigternas utgörande, att jordegarna för att af fiskeribefolkningen tilltvinga sig höga afgifter användt det medlet att undanhålla fiskarena ömsesidigt bindande kontrakt, samt att åtminstone en del jordegare bestämdt vägra utfärdande af skriftliga afhandlingar eller ock ställa sådana på viss kort eller obestämd tid samt med intaget förbud mot in-teckningsrätt. Genom utredningen har vidare framhållits, hurusom fiskelägena utmärka sig för en känbar brist på ordnad byggnads- och brandväsande samt sundhetsbefrämjande anstalter; beroende detta missförhållande dels på bristande sjelfstyrelse och dels på fiskeribefolkningens benägenhet att tätt sammantränga sig å de för fisket väl belägna strandplatser.

Utredningen har, för att bruka Konungens befallningshafvandes i Göteborgs och Bohus län uttryck, »fullständigt ådagalagt, huru anslaget och befogadt det må vara, att statsmagterna ingrepe till ett bättre ordnande af den bohusländska fiskeribefolkningens bostadsförhållanden». Af de föreslagna åtgärderna i nämnda syfte må här endast anföras, hvad nämnda Konungens befallningshafvande föreslår rörande byggnadstomter på kronojord: »Det är Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes åsigt, att den af fiskeribefolkningen nyttjade mark af ifrågasvarande beskaffenhet i allmänhet icke kan bättre användas än till upplåtande åt fiskerinäringens behof, enär densamma eger ringa jordvärde och endast undantagsvis torde vara för särskilda statsändamål erforderlig, hvarjemte det förtjenar framhållas, att, genom eganderättens öfvergång på enskilde, statens inkomst af skattskyldig jord komme att ökas.»

Det är dock icke blott inom Göteborgs och Bohus län, som dylika förhållanden ega rum. I sin motion, n:o 66, väckt i Andra Kammaren under denna riksdag, framhåller herr J. E. Nordin i Sättna, hvilka missförhållanden som finnas rörande fiskeribefolkningens bostadsförhållanden inom Vesternorrlands län, och föreslår en skrifvelse till Kongl. Maj:t om utredning af fiskeribefolkningens vid Östersjökusten, speciellt den norrländska, bostadsförhållanden m. m. Han har inskränkt utredningens verkställande endast bland fiskeribefolkningen vid nämnda kuster.

Som jag är af den öfvertygelsen, att en undersökning och utredning rörande nämnda sak kan vara lika behöflig på andra ställen, der fiskerinäringen idkas, anser jag, att en undersökning och utredning rörande densamma bör ske vid fiskelägena vid alla hafskuster i hela landet.

För att särskildt meddela något om fisket och fiskeribefolkningen i Malmöhus län, vill jag ur Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för 1891—1895 anföras, att värdet af båtar, som vid fisket användas, utgjorde för 1892 550,455 kronor och af fiskeredskap för samma år 738,578 kronor, att år 1895 utgjorde antalet fiskare 1,492 samt antalet öfriga deltagande 121 personer, att fiskets värde utgjorde summa 437,541 kronor, samt att i medeltal under nämnda period kustfiskets årliga värde utgjorde 660,376 kronor.

Beträffande fiskeribefolkningens bostadsförhållanden, är det en känd sak, att en stor del fiskare uppfört sina bostäder på arrenderad mark, att det för en stor del af dessa husegare är en omöjlighet att på frivillighetens väg förvärfva eganderätt till sina hustomter, samt i

somliga fiskelägen husen äro planlöst och tätt intill hvarandra uppförda, till följd hvaraf, om eldsvådor inträffa, å dessa ställen stor fara är för handen, att flera hus eller större delar af hela fiskeläget blefve lågor-nas rof.

Nödiga medel att afhjelpa bristen på byggnadstomter å egen grund, och för att från fiskelägen för framtiden afvända faran af planlöst och tätt till hvarandra lagda byggnader, synas mig, åtminstone vid vissa fiskelägen, icke saknas. Här om vill jag endast nämna, att vid somliga kuster finnas stora områden af strandmark, som har föga värde. I dessa strandmarker hafva äfven statens domäner sina andelar. På flera ställen äro strandmarkerna dels delade till byarne inom angränsande socknar, dels ligga de gemensamt odelade och tillhöra s. k. »marklag». Om nu vid blifvande delningar den strandmark, som tillfaller statens domäner, lades, med de andra strandmarksegarnes medgifvande, intill närmast belägna fiskeläge, så kunde dermed beredas tillfälle för befolkningen att köpa tomter för att på dem uppföra sina hus. På andra ställen, der strandmarker äro delade och statens domäner fått sina andelar längre eller kortare väg från fiskeläge, torde det icke vara omöjligt att utbyta dessa mot sådana andelar, som ligga fiskeläge nära och som lämpa sig till byggnadstomter.

Efter den utredning, som beträffande Göteborgs och Bohus län blifvit företagen, torde Riksdagen snart hafva att från Kongl. Maj:t motse ett förslag till ordnande af här berörda förhållanden. Önskligt synes mig vara, att detta förslag måtte blifva sådant, att det kunde erhålla tillämpning äfven på fiskeribefolkningen inom det öfriga Sverige. För detta ändamål torde det möjligen vara af nöden, att det föreginges af en undersökning, genom hvilken kunde blifva klart, huruvida och i hvilken utsträckning de inom Göteborgs och Bohus län rådande förhållandena äfven förefinnas inom öfriga intill hafvet belägna län.

På grund af de skäl, som sålunda blifvit anförda, vågar jag vörd-samt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t ville låta verkställa en utredning af fiskeribefolkningens bostadsförhållanden vid hafskusterna inom hela landet med undantag af Göteborgs och Bohus län samt derefter för Riksdagen framlägga förslag till ordnande af dessa bostadsförhållanden på ett för den fiskeriidkande befolkningen betryggande sätt.»

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskott, till hvilket motionerna hänvisats, har i utlåtande n:o 5 (i samlingen n:o 6), med erinran att till Riksdagens ledamöter utdelats handlingar rörande utredning angående fiskeribefolkningens i Göteborgs och Bohus län bostadsförhållanden, vidare utlåtit sig:

»Hvad denna omsorgsfullt verkställda utredning innehåller i fråga om den för bohuslänska fiskeribefolkningens näringsfång ödesdigra osäkerheten i fiskeriidkarnes bostadsförhållanden, finner man i flera hänseenden återgifvet uti de beskrifningar, hvilka motionärerna lemnat rörande tillståndet bland landets öfrige fiskare.

Någon detaljerad granskning af de i motionerna förekommande uppgifter har gifvetvis ej inom utskottet kunnat ega rum, men sådant oaktadt har dock utskottet under ärendets behandling — jemväl på grund af meddelanden med i ämnet hemmastadde personer samt efter tagen del af hvad länsstyrelsernas senaste femårsberättelser derutinnan innehålla — kommit till den uppfattning, att fiskerinäringens stora betydelse för landet ej ännu blifvit tillbörligen beaktad, samt att en stor del af de missförhållanden, hvilka vid undersökningen inom Bohuslän kommit i dagen, i större eller mindre mån förefinnas bland fiskeribefolkningen å rikets öfriga kuster.

Att på grund deraf, såsom motionärerna påyrkat, direkt hemställa om en utredning i nämnda hänseenden anser sig emellertid utskottet ej kunna förorda, dels emedan densamma med föranledande af materialets stora omfattning kunde komma att medföra kostnader, besvär och tidsutdrägt, hvilka ej stode i rimligt förhållande till de ytterligare erfarenheter, som till äfventyrs derigenom kunde vinnas, dels emedan en dylik utredning måhända skulle förorsaka ett beklagligt dröjsmål med afseende å den redan utredda bohuslänska bostadsfrågans lösning, och dels emedan regeringen, derest den i speciella fall skulle finna en utredning af behovet påkallad, icke lärer underlåta att, äfven utan särskild påminnelse från Riksdagens sida, åstadkomma en sådan.

Fastän utskottet sålunda ställer sig afvisande gent emot motionärernas yrkanden om utredning, finner dock utskottet giltiga skäl tala för att motionärernas sträfvanden till fiskeribefolkningens fromma, så vidt sig göra låter, af statsmagterna understödjas.

Detta synes utskottet lämpligast kunna ske på det sätt, att vid affattandet af de lagar och öfriga bestämmelser, hvartill den bohuslänska utredningen kan gifva anledning, man söker gifva de nya föreskrifterna den allmängiltighet, att de i största möjliga omfattning må

kunna tillämpas äfven på likartade förhållanden i rikets öfriga skär-
gårdar.

Skulle nu, såsom utskottet förutsätter, regeringen påskynda ut-
arbetandet och framläggandet af förslag i ämnet, så torde väl, derest
dessa blifva praktiska, allmängiltiga och lätt utförbara, samt de verk-
ställande myndigheterna efter förslagens antagande göra allt, hvad på
dem beror, för att underlätta bestämmelsernas genomförande, grundad
anledning förefinnas för den förhoppning, att dymedelst ett ingalunda
oväsentligt steg skulle varda taget till realiserande af den med rätta
allt mera framträdande s. k. egna-hem-frågan.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,
att Andra Kammaren i anledning af ifrågavarande motioner måtte för
sin del besluta, att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller,
det Kongl. Maj:t, vid utarbetande af de förslag, hvartill den i anled-
ning af Riksdagens skrifvelse af den 11 maj 1896 verkställda utred-
ningen angående fiskeribefolkningens i Göteborgs och Bohus län bo-
stadsförhållanden kan gifva anledning, jemväl täcktes taga i öfver-
vägande hvad som i sammanhang dermed må kunna åtgöras till för-
bättrande af bostadsförhållandena bland fiskeribefolkningen vid landets
öfriga kuster.»

Sedan utskottets berörda hemställan blifvit af Andra Kammaren
bifallen, har beslutet derom jemlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen
genom utdrag af protokollet delgifvits Första Kammaren, som hänvisat
ärendet till sitt första tillfälliga utskott.

Då Första Kammarens första tillfälliga utskott i följd häraf går
att yttra sig i ärendet, finner utskottet det icke kunna ifrågasättas
annat, än att Kongl. Maj:t har uppmärksamheten fästad å hvad i ett
eller annat afseende kan lända till landets båtnad. Utskottet föreställer
sig äfven att, derest den verkställda utredningen angående den bohus-
länska fiskeribefolkningens bostadsförhållanden skulle föranleda ändring
af allmän lag eller författning, en sådan ändring skall blifva gällande
för hela riket och således äfven för fiskeribefolkningen utom Göteborgs
och Bohus län. I visst afseende synes således den ifrågasatta skrif-
velsen icke vara nödig. I öfrigt torde den ej vara välbetänkt. Den
utredning, som vunnits angående bostadsförhållandena vid fiskelägena
inom nämnda län, kan ju icke, beträffande riket i öfrigt, innebära någon

upplysning om hvilka fiskelägen äro belägna å kronojord under sådana förhållanden, att kronan borde bekosta tomtindelning och reglering af redan bebygdt område samt derefter hembjuda bebyggda tomter åt innehafvarne eller sälja obebyggda tomter till bebyggande, huru vida fiskelägen äro belägna å allmänna inrättningsars egor, eller huru vida och till hvilket ungefärligt belopp anslag må kunna vara erforderligt för ordnande af bostadsförhållandena inom fiskelägen, belägna å enskild persons mark. För åtgärder i dylikt syfte kräfvades således en sådan omfattande utredning, som Andra Kammarens utskott på goda grunder ansett sig ej kunna förorda. Den rätta vägen synes vara, att fiskelägen, der de lokala förhållandena kunna påkalla något ingripande från Kongl. Maj:ts sida i de hänseenden, som i komiterades utlåtande beröras, derom gör en underdånig framställning, hvilken, efter verkställd utredning, då må förekomma till pröfning.

Då herr Nordin i sin motion yttrat, att i Norrbottens län fiskarena nästan öfver allt vore beroende af jordegarnes godtycke angående bostad och fiskerätt, samt att jordegarna således faktiskt hade rätt att, om de ansåge det för sig vara ekonomiskt fördelaktigt, nästan totalt förhindra allt idkande af hafsfiske af andra än dem sjelfva, vill utskottet uttala, att det ju alltid måste bero af egaren, huru vida och mot hvilken ersättning han vill till nyttjande upplåta sin egendom, den må nu bestå af vare sig land eller vatten.

Med anledning af hvad herr Olsson anfört angående beredande af byggnadsplatser från kronans domäner, får utskottet erinra derom, att vid uppskattning af kronans domäner för desamma försäljning eller förnyade utarrendering tages under ompröfning, huru vida särskilda omständigheter föranleda egendomens styckning eller jords afsöndring från densamma.

Utskottet, som anser framställning till Kongl. Maj:t icke i ärendets skick böra ega rum, får således hemställa,

att Första Kammararen icke måtte biträda Andra Kammarens ifrågavarande beslut.

Stockholm den 21 mars 1899.

På utskottets vägnar:

ROBERT DICKSON.